

Guia docent 290604 - BAPROI14 - Hàbitat i Espai

Última modificació: 06/10/2020

Unitat responsable: Escola Tècnica Superior d'Arquitectura del Vallès
Unitat que imparteix: 735 - PA - Departament de Projectes Arquitectònics.

Titulació: GRAU EN ESTUDIS D'ARQUITECTURA (Pla 2014). (Assignatura obligatòria).

Curs: 2020   **Crèdits ECTS:** 6.0   **Idiomes:** Castellà, Català

PROFESSORAT

Professorat responsable: Fuertes Perez, Pere

Altres: Marcos Padrós, Carlos
Sabaté Giner, Maria Núria

COMPETÈNCIES DE LA TITULACIÓ A LES QUALS CONTRIBUEIX L'ASSIGNATURA

Específiques:

- EAB1G. Aptitud per aplicar els coneixements gràfics a la representació d'espais i objectes (T)
- EAB2G. Aptitud per a concebre i representar els atributs visuals dels objectes i dominar la proporció i les tècniques del dibuix, incloses les informàtiques (T).
- EAB3G. Coneixement adequat i aplicat a l'arquitectura i a l'urbanisme dels sistemes de representació espacial.
- EAB4G. Coneixement adequat i aplicat a l'arquitectura i l'urbanisme de l'anàlisi i teoria de la forma i les lleis de la percepció visual.
- EAB5G. Coneixement adequat i aplicat a l'arquitectura i a l'urbanisme de la geometria mètrica i projectiva.
- EAB6G. Coneixement adequat i aplicat a l'arquitectura i a l'urbanisme de les tècniques d'aixecament gràfic en totes les seves fases, des del dibuix d'apunts a la restitució científica.

Genèriques:

- CG1G. Conèixer la història i les teories de l'arquitectura, així com les arts, tecnologies i ciències humanes relacionades amb aquesta.
- CE1. Aptitud para crear proyectos arquitectónicos que satisfagan a la vez las exigencias estéticas y técnicas
- CE5. Capacidad de comprender las relaciones entre las personas y los edificios y entre éstos y su entorno, así como la necesidad de relacionar los edificios y los espacios situados entre ellos en función de las necesidades y de la escala humana.

METODOLOGIES DOCENTS

L'assignatura té format de taller i permet desenvolupar una part significativa del treball de manera presencial amb el suport de sessions teòriques a l'entorn dels temes tractats. El taller s'estructura en dos blocs i una setmana de taller transversal al final de cada bloc. Aquesta estructura permet desenvolupar un conjunt d'exercicis breus orientats a comprendre i posar en pràctica, de manera gradual, les qüestions relatives a l'hàbitat i l'espai. En particular, les dues setmanes de taller transversal es duen a terme conjuntament amb les assignatures del quadrimestre verd.

Els treballs es realitzen individualment o en grups reduïts. Cada exercici s'organitza en fases que s'aniran coneixent a mesura que el treball avanci. Seguint el mètode Munari, es dedica temps a definir adequadament el problema que cal resoldre, a identificar-ne les condicions i a la reflexió sobre casos d'estudi amb la finalitat d'entendre la resposta particular que han donat al tema que es planteja. Els estudiants han de ser capaços d'elaborar la seva pròpia aproximació i resoldre un problema de naturalesa anàloga, en circumstàncies concretes diverses i prenent com a material de partida el conjunt de casos prèviament estudiats i coneguts.

Cada sessió de taller té un objectiu particular dins del procés general i pot donar lloc al lliurament de material in progress. Al final de cada sessió, es presenta el treball i les activitats que cal dur a terme fora de l'horari de taller, així com el material i eines necessaris per a la propera sessió. El treball a classe forma part de l'avaluació contínua del taller, juntament amb els exercicis lliurats a Atenea.

Els exercicis pretenen estimular la capacitat per a observar, comparar, anotar, mesurar, dibuixar, manipular i construir com a sistema obert d'operacions que permeten assimilar i transmetre el coneixement de la realitat i de les propostes que es desenvolupen. La formació en el projecte té en l'experiència l'arrel de qualsevol proposta. Amb el temps, la comprensió fonamentada en l'experiència s'amplia i s'hi incorporen altres modalitats de coneixement. Hàbitat i espai, és un taller de la fase inicial que es proposa treballar a partir de l'experiència de cada estudiant com a base de l'aprenentatge. Com a procés creatiu, el projecte sempre permet una nova fase d'evolució. És per això que tots els treballs s'acaben amb una discussió a classe a partir d'uns casos que siguin significatius i que permetin posar en comú els resultats.

Els dos blocs que es desenvolupen durant el quadrimestre i les dues setmanes de taller transversal formen una seqüència ordenada que s'orienta a l'aprenentatge de l'estudiant i la interdisciplinarietat, com el pla d'estudis del grau del que forma part. Això vol dir que l'èmfasi no està posat en l'ensenyament, sinó en el procés pel qual l'estudiant adquireix, en aquest ordre de complexitat, els coneixements, habilitats i capacitats necessaris. La metodologia del taller està pensada en aquests termes: l'aprenentatge implica necessàriament un estudiantat proactiu que participa activament a classe, que desenvolupa la capacitat de crítica, que analitza el seu treball i el compara amb la resta d'exercicis i que cerca, amb curiositat, els referents que li puguin servir de suport en el procés de projecte.

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

Conèixer i tenir capacitat de posar en pràctica els continguts específics de l'assignatura, així com les competències de la mateixa.

Desenvolupar unes bases metodològiques de projecte destinades a donar resposta a problemes concrets a partir de les relacions que s'estableixen entre l'activitat i l'espai arquitectònic.

Aprendre a argumentar i vincular les decisions de projecte amb els problemes plantejats.

Adquirir destresa en la representació de l'activitat i les accions amb la finalitat de conformar l'espai.

Saber organitzar-se per fer la feina en el temps i les condicions establertes.

Col·laborar en equips dirigits pel professorat, guanyant autonomia en aquest procés.

HORES TOTALS DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores activitats dirigides	34,0	15.00
Hores grup petit	192,7	85.00

Dedicació total: 226.7 h

CONTINGUTS

Descripció:

Objectius específics:

1. Aprenentatge i comprensió del llenguatge de les formes i el seu ampli ventall de possibilitats aplicables al Projecte.
2. Utilització de la representació gràfica i de la maqueta com a eines de treball en el Taller.
3. Nocions d'ergonomia, mida i escala.
4. Utilització de la geometria, la modulació i les proporcions en el disseny del projecte.
5. Coneixement de processos metodològics de projectació.
6. Adquisició de destresa en la generació i manipulació formal aplicada a solucions de disseny.

Dedicació: 66h

Grup gran/Teoria: 10h

Grup petit/Laboratori: 43h

Activitats dirigides: 13h

Hàbitat i espai

Descripció:

Els continguts del taller s'estructuren en exercicis de curta durada a l'entorn de tres categories: condicions, accions i operacions, que corresponen respectivament al primer bloc (setmanes 1 a 7), al segon bloc (setmanes 9 a 14) i als dos tallers transversals (setmanes 8 i 15).

Cal entendre les 'condicions' com a ingredients bàsics per a la generació d'espai des de l'ús i la capacitat d'apropiació i relació amb l'entorn. Tanmateix, actuen com a desencadenants de les 'accions', que fan referència a la influència mútua entre l'entorn i l'espai projectat.

Les 'operacions' considerades incorporen la transversalitat al projecte i desenvolupen, juntament amb les assignatures del quadrimestre, un treball de síntesi que s'orienta a completar i contextualitzar les altres dues categories. Com a exercici de síntesi, ha de permetre avaluar de manera conjunta l'aprenentatge de l'estudiant.

S'estableixen tres condicions bàsiques (l'activitat, el recinte i la connexió) i tres accions (implantar, sustentar i transformar), així com dos processos complementaris (l'aixecament i el replanteig). En el context d'aquest taller, cal donar una definició precisa de cadascuna d'aquestes paraules clau que les descriu en el camp de l'arquitectura. El diccionari és, en aquest cas, massa generalista per a prendre'l com a referència.

Objectius específics:

1. L'activitat com a acció que es desenvolupa, seguint un patró cultural o social i incorpora l'ús com a funció bàsica de relació entre persones i de mesura de l'espai.
2. El recinte com a condició de l'espai que permet allotjar certes activitats en el seu interior i segregar-ne d'altres, permetent una relació que pot ser de control, domini o protecció envers l'exterior.
3. La connexió com a relació entre espais que modula la interacció entre les persones i amb l'entorn, establint unes regles de joc comprensibles per a l'habitant que determinen el tipus de contacte entre espais.
4. L'acció d'implantar com a forma d'establir-se en un indret concret qualificant-lo en funció de les condicions del lloc i de les activitats que s'hi desenvolupen, posant en relació uns espais habitables amb un lloc determinat.
5. L'acció de sustentar com a sinònim de sostenir adequadament el pes i, per extensió, l'estructura espacial d'un element, conferint-li un ordre arquitectònic.
6. L'acció de transformar com a forma de modificar les condicions d'un element o d'un espai per a adaptar-lo a altres requeriments, entenent la transformació com a mecanisme bàsic de projecte.
7. L'aixecament com a procés destinat a conèixer les condicions geomètriques, dimensionals, ambientals i d'ús d'un espai o element per a fer-les comprensibles i operatives.
8. El replanteig com a procés de verificació in situ de les condicions geomètriques, dimensionals, ambientals i d'ús d'un espai o element projectats.

Dedicació: 150h

Grup gran/Teoria: 9h 54m

Grup petit/Laboratori: 42h 54m

Activitats dirigides: 13h 12m

Aprenentatge autònom: 84h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

L'avaluació consta de 6 exercicis i del treball de síntesi de les dues setmanes de taller transversal. Cada exercici es qualifica en funció de les indicacions i objectius que es descriuen a Atenea. La qualificació dels resultats és progressiva, d'acord a la capacitat de l'estudiant d'anar comprenent i assimilant els coneixements, instruments i competències de l'assignatura. Tots els exercicis són de realització obligatòria per a superar l'assignatura i es valoren d'acord amb aquests percentatges sobre la nota final:

Exercici 1: 5%

Exercici 2: 10%

Exercici 3: 10%

Exercici 4: 20%

Exercici 5: 20%

Exercici 6: 20%

Els tallers transversals i la progressió durant el curs sumen un 15% del total i ajuden a matisar els percentatges anteriors.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Alexander, Christopher, 1936-. A Pattern language = Un lenguaje de patrones : ciudades, edificios, construcciones. Barcelona: Gustavo Gili, 1980. ISBN 4825209854.
- Perec, Georges, 1936-1982. Especies de espacios. Barcelona: Montesinos, 1999. ISBN 8489354804.
- Zumthor, Peter. Pensar la arquitectura. Barcelona: Gustavo Gili, 2004. ISBN 8425219922.
- Zumthor, Peter. Peter Zumthor : atmósferas : entornos arquitectónicos, las cosas a mi alrededor. Barcelona: Gustavo Gili, 2006. ISBN 9788425221170.
- Rasmussen, Steen Eiler. Experiencia de la arquitectura. Barcelona: Labor, 1974.
- Herzberger, Herman. Lessons for students in architecture. Rotterdam: 010 Publishers, 1991.
- Rybczynski, Witold. La Casa : historia de una idea. Madrid: Nerea, 1989. ISBN 9788489569140.
- "On teaching". Sergison Bates Architects : papers 2. Barcelona: Gustavo Gili, 2007. pàg. 2.
- Munari, Bruno. ¿Cómo nacen los objetos? Apuntes para una metodología proyectual. Barcelona: Gustavo Gili, 1983. ISBN 9788425211546.

Complementària:

- Graphic anatomy Atelier Bow-Wow. Graphic anatomy Atelier Bow-Wow. Tokyo: TOTO, 2008-2014. ISBN 9784887062788.
- Utzon, Jørn. "Platforms and plateaus : Ideas of a danish architect". Zodiac. 1993/1994, núm. 10, p. 112-140.
- Heidegger, Martin. La pregunta por la técnica. Construir, habitar, pensar. Barcelona: Folio, 2007.
- Ishigami, Jun'ya. Small images. Tokyo: Inax, 2009.

RECURSOS

Material audiovisual:

- Recurs. Recurs